Publicat pe (https://bnm.md)

19.04.2021

Situația financiară a sectorului bancar pentru anul 2020

Pe parcursul anului 2020, Banca Națională a Moldovei (BNM) a continuat procesul de supraveghere prudențială a băncilor din Republica Moldova, urmărind respectarea cerințelor legale, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activității bancare. Totodată, pentru perioada martie – iulie 2020, ținând cont de efectele generate de pandemia COVID-19, BNM a adoptat un șir de măsuri [1] în scopul menținerii stabilității sectorului bancar și al încurajării băncilor să conlucreze cu debitorii pentru asigurarea unor condiții optime de rambursare a creditelor, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege.

La situația din 31.12.2020, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei. B.C. „ENERGBANK" S.A. era supravegheată în cadrul regimului de intervenție timpurie aplicat la data de 11.01.2019, ca urmare a constatării unui grup de persoane acționând concertat care a achiziționat și poseda o deținere calificată în capitalul social al băncii în mărime de 52,55% fără aprobarea prealabilă scrisă a BNM. Tot atunci, o parte din conducerea băncii a fost înlocuită cu administratori temporari desemnați de BNM. Ulterior, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM din 09.10.2020 a fost prelungită perioada de desemnare a administratorilor temporari ai B.C. „ENERGBANK" S.A. până la data de 11.04.2021.

Pe parcursul anului 2020 nu au fost înregistrate modificări semnificative în structura acționariatului băncilor licențiate din Republica Moldova, cu excepția FinComBank S.A.

Anul 2020 se caracterizează prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, depozitelor persoanelor fizice și depozitelor persoanelor juridice. Sectorul bancar dispune de un nivel înalt de lichiditate. Totodată, calitatea portofoliului de credite s-a îmbunătățit comparativ cu finele anului precedent, iar profitul obținut în anul 2020 a înregistrat o descreștere față de perioada similară a anului precedent.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

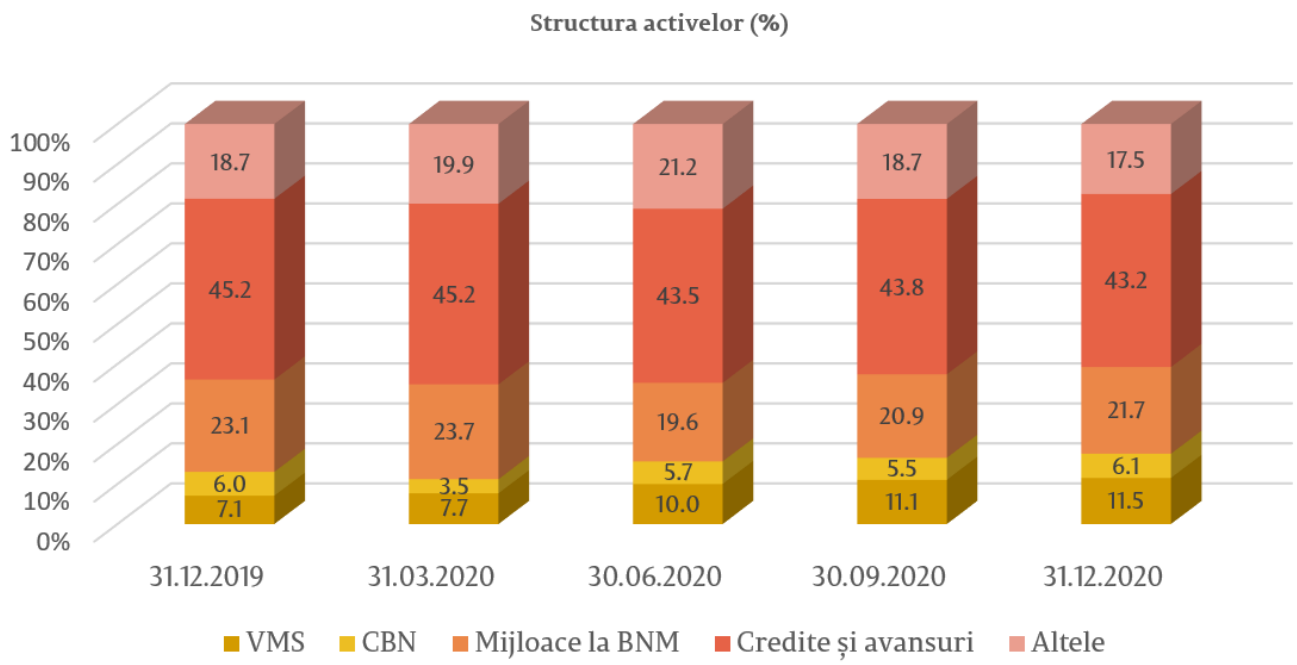
La 31.12.2020, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 103,9 miliarde lei, majorându-se pe parcursul anului 2020 cu 14,6% (13,2 miliarde lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat", care a constituit 43,2% (44,9 miliarde lei), fiind în descreștere cu 2,0 puncte procentuale (p.p.). Ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și certificatele Băncii Naționale (CBN) a constituit 17,6% (18,3 miliarde lei), fiind în creștere cu 4,5 p.p. Ponderea mijloacelor la BNM a constituit 21,7% (22,5 miliarde lei), fiind în descreștere cu 1,4 p.p. Restul activelor, care constituie 17,5% (18,2 mil. lei) sunt menținute de către bănci în alte bănci, în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc.

Ponderea acestora s-a micșorat cu 1,2 p.p.

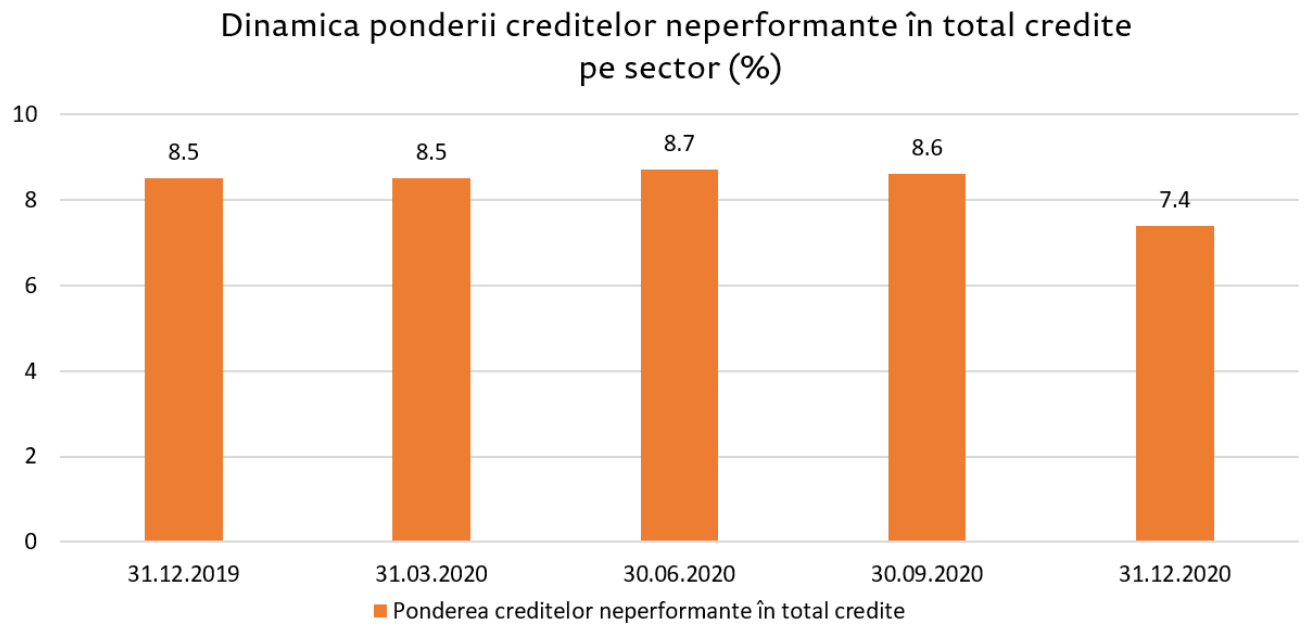
Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 43,9% din totalul activelor sau 45,6 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 13,1% (5,3 miliarde lei). Totodată, volumul creditelor noi acordate pe parcursul anului 2020 s-a diminuat cu 1,58% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cele mai mari creșteri ale portofoliului de credite au fost consemnate la creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului – cu 26,3% (1,6 miliarde lei) și la creditele acordate comerțului – cu 11,7% (1,1 miliarde lei).

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a diminuat nesemnificativ cu 1,1 p.p., constituind 7,4% la 31.12.2020, indicatorul menționat variind de la 3,6% până la 16,6%, în funcție de bancă.

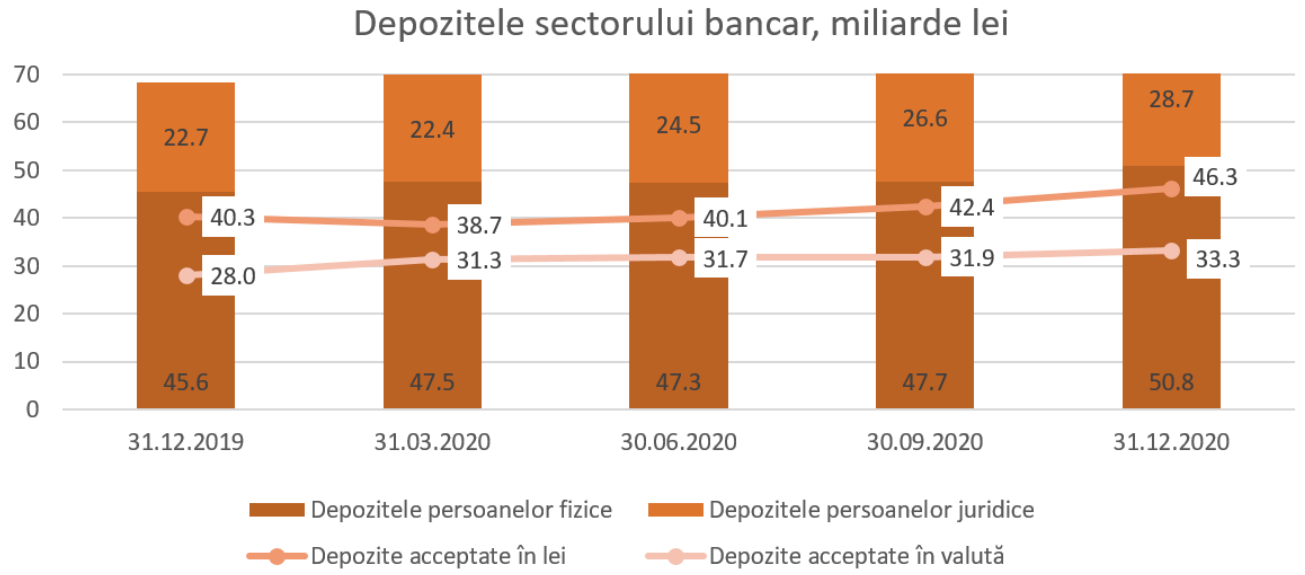
Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au diminuat cu 1,7% (58,7 milioane lei), constituind 3,4 miliarde lei.

În perioada analizată s-a diminuat nesemnificativ și ponderea creditelor expirate în totalul creditelor, de la 4,8% până la 4,5%.

Totodată, a continuat tendința de majorare a soldului depozitelor. Conform rapoartelor prudențiale, acestea au crescut cu 11,3 miliarde lei sau 16,5% în perioada de referință, constituind 79,6 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 63,7% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 36,1% și depozitele băncilor – 0,2%). Cel mai mare impact asupra majorării soldului depozitelor a avut-o creșterea depozitelor persoanelor juridice cu 6,1 miliarde lei (26,8%) până la 28,7 miliarde lei și a depozitelor persoanelor fizice cu 5,2 miliarde lei (11,3%) până la 50,8 miliarde lei.

În totalul depozitelor, 58,2% au revenit depozitelor în lei, soldul acestora s-a majorat cu 5,9 miliarde lei (14,8%), constituind 46,3 miliarde lei la 31.12.2020. Depozitele în valută au constituit 41,8% din totalul depozitelor, soldul acestora a crescut pe parcursul perioadei de referință cu 5,3 miliarde lei (18,9%), alcătuind 33,3 miliarde lei. Creșterea a fost determinată de atragerea depozitelor în valută, echivalentul a 3,3 miliarde lei și, totodată, de diferența de curs valutar care a alcătuit +1,9 miliarde lei.

Veniturile și rentabilitatea

La 31.12.2020, profitul în sistemul bancar a însumat 1,65 miliarde lei, micșorându-se cu 27,0% (0,6 miliarde lei) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

- Micșorarea profitului este determinată, în mare parte, de majorarea cheltuielilor neaferente dobânzilor cu 27,0% (1,0 miliarde lei), preponderent, ca urmare a majorării deprecierii activelor financiare. Concomitent, s-au micșorat cheltuielile cu dobânzile cu 5,7% (0,08 miliarde lei), ca urmare a micșorării ratei medie la depozite în moneda națională de la 4,88 % la 31.12.2019 până la 3,96 % la 31.12.2020 și respectiv în valută de la 1,02 % până la 0,72%.
- Totodată, a fost înregistrată majorarea veniturilor neaferente dobânzilor cu 16,3% (0,48 miliarde lei), în principal ca urmare a majorării câștigurilor din diferența de curs valutarcu 0,32 miliarde lei (33,8%). Veniturile din dobânzi s-au micșorat cu 3,1% (0,1 miliarde lei) ca urmare a micșorării ratei medii la credite în monedă națională de la 8,08% la 31.12.2019 până la 7,66% la 31.12.2020 și în valută de la 5,09% până la 4,90%. Totodată, s-a micșorat și rata medie a dobânzii la VMS de la 6,4% până la 5,01%.

Veniturile totale au constituit 7,8 miliarde lei, majorându-se comparativ cu finele anului precedent cu 0,34 miliarde lei (4,6%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 56,0% (4,4 miliarde lei), iar veniturile neaferente dobânzilor – 44,0% (3,4 miliarde lei). Concomitent, cheltuielile totale au constituit 6,2 miliarde lei, majorându-se comparativ cu anul precedent cu 0,9 miliarde lei (18,3%). Cheltuielile cu dobânzile au constituit 21,4% (1,3 miliarde lei) din totalul cheltuielilor, iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 78,6% (4,8 miliarde lei) din totalul cheltuielilor.

La 31.12.2020, rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului au constituit 1,7% şi, respectiv, 9,6%, fiind în descreștere cu 0,8 p.p. și, respectiv, cu 5,0 p.p. comparativ cu sfârșitul anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul anului 2020 băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,7 (limita ≤1), fiind la același nivel comparativ cu finele anului 2019.

Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidității) a constituit 50,6% (limita ≥20%), mai mult de jumătate din activele sectorului bancar fiind concentrate în active lichide. Cele mai mari ponderi în activele lichide le dețin depozitele la BNM – 42,9%, valorile mobiliare lichide – 31,5% și mijloacele interbancare nete – 14,1%. Pe parcursul anului 2020, ponderea depozitelor la BNM s-a diminuat cu 2,7 p.p., urmare micșorării normei rezervelor obligatorii deținute de bănci de la 42,5% până la 32%, iar ponderea mijloacelor interbancare nete a descrescut cu 3,1 p.p. Totodată, a crescut ponderea valorilor mobiliare lichide cu 5,8 p.p. Ponderea numerarului a rămas practic la același nivel cu finele anului precedent.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, a fost respectat de toate băncile.

La 01.10.2020 a intrat în vigoare Regulamentul privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, conform căruia băncile trebuie să mențină indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate, conform următoarelor limite: 60% din cerința de acoperire a necesarului de lichiditate - începând cu 1 octombrie 2020; 70% - începând cu 1 ianuarie 2021; 80% - începând cu 1 ianuarie 2022; 100% - începând cu 1 ianuarie 2023. În prezent toate băncile se conformează noilor prevederi. Indicatorul dat pe sector a constituit 317,8% (limita ≥ 60%) și variază de la 151,0% până la 988,3 %.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 31.12.2020, rata fondurilor proprii totale pe sectorul

bancar a înregistrat valoarea de 27,1%, fiind în creștere cu 2,2 p.p. față de finele anului precedent și a variat la bănci între 19,1% și 54,0%. Toate băncile au respectat atât limita reglementată a indicatorului (≥ 10%), cât și cerințele de capital impuse urmare procesului de supraveghere și evaluare.

La situația din 31.12.2020, fondurile proprii totale au constituit 13,6 miliarde lei și au înregistrat o creștere de 19,3% (2,2 miliarde lei), în special, ca urmare a reflectării de către bănci a profiturilor eligibile pentru anul 2019 după desfășurarea Adunărilor generale a acționarilor.

La situația din 31.12.2020, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și la expunerile față de persoanele lor afiliate.

Totodată, la o bancă, raportul dintre indicatorul aferent sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienții sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite și portofoliul total de credite este mai mare decât limita prudențială de 30%. Având în vedere că banca respectă cerința suplimentară de fonduri proprii pentru excedentul respectiv, depășirea limitei de 30% nu constituie o încălcare.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul anului 2020, Banca Națională a Moldovei a aprobat mai multe acte normative în scopul aplicării prevederilor Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor: Regulamentul privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii (în redacție nouă), Regulamentul privind cerinţele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, Regulamentul cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de ajustare a evaluării creditului pentru bănci, Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, Regulamentul privind efectul de levier pentru bănci.

Alinierea legislației bancare a Republicii Moldova la standardele internaționale prin perfecționarea mecanismelor cantitative și calitative de administrare a băncilor contribuie la promovarea unui sector bancar sigur și stabil, la creșterea transparenței, încrederii și atractivității sectorului bancar autohton pentru potențialii investitori și creditori ai băncilor, precum și pentru clienți, inclusiv deponenți, de asemenea, la dezvoltarea noilor produse și servicii financiare.

Vezi și

Tag-uri
depozite [2]
credite [3]
statistica [4]
capitalul [5]
activele [6]
lichiditatea [7]
soldul creditelor [8]
profitul băncilor [9]
banca [10]

Sursa URL:

https://bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-anul-2020

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/ro/content/masurile-bnm-contextul-situatiei-de-urgenta-generate-de-covid-19 [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca